

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **C. H., s. r. o.**, J., X. P., Česká republika, IČO: X., zastúpeného JUDr. M. J., advokátom, M., X. Bratislava, proti žalovanému: **V., M., štátny podnik**, O. M., X. M., IČO: X., zastúpeného JUDr. A. T., advokátom, F., 040 01 Košice, o zaplatenie 8 952 230 CZK a 48 820,21 USD s prísl., o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 29. apríla 2008 č. k. 4 Cbm/2/2004-343, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 29. apríla 2008 č. k. 4 Cbm/2/2004-343 **p o t v r d z u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov za odvolanie. V odôvodnení uviedol, že potom, ako žalobca podal odvolanie proti rozsudku, ktorým ho súd zaviazal na zaplatenie časti uplatnenej pohľadávky, mu súd uznesením z 12.3.2008 a zmeneným uznesením zo dňa 29.4.2008, uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie. Písomným podaním z 1.4.2008 žalobca podal návrh na oslobodenie od povinnosti platiť súdny poplatok z dôvodu, že žalobca nedisponuje takými finančnými prostriedkami ani rezervami, ktoré by mu umožňovali bez ohrozenia vlastnej stability uhradiť vysoký súdny poplatok za odvolanie. Žalovaný je podľa názoru žalobcu v predĺžení a hrozí reálne riziko, že pohľadávka,

o ktorú sa žalobca sporí, nebude uhradená v prospech žalobcu z dôvodu insolventnosti žalovaného.

Súd prvého stupňa dospel k záveru, že podľa § 138 ods. 1 O.s.p. možno účastníka konania oslobodiť od povinnosti platiť súdny poplatok, a to podľa pomerov účastníka. Samotná skutočnosť, že žalobca nemá dostatok disponibilných finančných prostriedkov ešte neznamená, že jeho majetkové pomery odôvodňujú oslobodenie od súdnych poplatkov. Pomery účastníka konania – fyzickej i právnickej osoby, podnikateľského i nepodnikateľského subjektu, nie sú určované len finančnou hotovosťou, resp. stavom na bankových účtoch, ale aj jeho celkovou majetkovou situáciou. Súd preto uzavrel, že nie sú splnené podmienky pre oslobodenie žalobcu od súdneho poplatku za odvolanie, a preto návrhu na oslobodenie od súdneho poplatku nevyhovel.

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalobca. Uviedol, že súd prvého stupňa v odôvodnení rozhodnutia neuviedol, na základe čoho dospel k názoru, že celková majetková situácia žalobcu je v takom stave, že by mu umožnila zaplatenie súdneho poplatku v celkovej výške 752 907 Sk bez ohrozenia jeho ekonomickej stability. Súd nedostatočne preskúmal pomery žalobcu. Žalobca v konaní uplatňuje svoje právo na zaplatenie kúpnej ceny za dodaný tovar pre žalovaného, ktorý sa nachádza v priestoroch žalovaného a hrozí reálne riziko, že pohľadávka žalobcu, ktorá je predmetom tohto sporu, nebude žalobcovi nikdy uhradená z dôvodu insolventnosti žalovaného, pretože odvolacie konanie nemusí byť riadne ukončené, nakoľko bude prerušené z dôvodu vyhlásenia konkurzu na majetok žalovaného. Žalobca preto navrhuje, aby bol oslobodený od povinnosti platiť súdny poplatok za odvolanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 písm. c/ O.s.p., a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa § 138 ods. 1 O.s.p., súd môže na návrh priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú, a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť, poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Oslobodenie od platenia súdnych poplatkov možno účastníkovi konania priznať, ak sú súčasne splnené obidve podmienky - odôvodňujú to pomery účastníka konania a nejedná sa o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. V tomto konaní žalobca má zaplatiť za podané odvolanie proti rozsudku súdny poplatok za odvolanie 752 907 Sk. Žalobca v návrhu na oslobodenie od platenia súdneho poplatku o svojich pomeroch, ktoré by mali byť dôvodom pre oslobodenie od platenia súdneho poplatku uvádza, že ako obozretný podnikateľ nedisponuje takými finančnými prostriedkami ani rezervami, ktoré by mu umožňovali bez ohrozenia jeho vlastnej ekonomickej stability uhradiť vyčíslený súdny poplatok. O svojich majetkových pomeroch ďalej nič neuvádza, ani nepredkladá žiaden dôkaz o svojich majetkových pomeroch. Potom, ako súd prvého stupňa nevyhovel jeho návrhu na oslobodenie od platenia súdneho poplatku za odvolanie, v odvolaní proti tomuto rozhodnutiu opäť neuvádza žiadne konkrétne dôkazy o svojich nepriaznivých majetkových pomeroch. Samotné tvrdenie žalobcu o tom, že je obozretným podnikateľom, a preto nedisponuje takými finančnými prostriedkami ani rezervami, ktoré by mu umožnili zaplatiť súdny poplatok, nemôže byť dostatočným dôvodom na priznanie oslobodenia od platenia súdneho poplatku za odvolanie. Žalobca ako právnická osoba vznikol za účelom podnikania a ako podnikateľský subjekt musí počítať s tým, že pri podnikaní môže vzniknúť potreba zaplatiť súdny poplatok v občianskom súdnom konaní o uplatňovanie alebo bránenie svojich práv. Pokiaľ by s tým účastník konania nepočítal, potom by podnikateľské riziko každého podnikateľa prechádzalo na štát, pretože súdne poplatky sú príjmom štátneho rozpočtu. Takýto prístup je neprípustný, pretože každý podnikateľ podniká na svoju vlastnú zodpovednosť a prenášanie podnikateľského rizika na štát pri platení súdnych poplatkov nie je možné. Samotný nedostatok peňažných prostriedkov nie je dôvodom pre oslobodenie od súdneho poplatku žalobcu, ktorý je právnickou osobou, a taktiež nie je dôvodom pre oslobodenie to, ak hrozí obava, že na majetok žalovaného dlžníka môže byť vyhlásený konkurz, pretože majetková situácia druhého účastníka konania nie je rozhodujúca pre posúdenie dôvodnosti návrhu žalobcu na oslobodenie od platenia súdneho poplatku. Rozhodujúca je iba majetková situácia žiadateľa o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, a to, že nejde o jeho svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie, alebo bránenie práva.

Odvolací súd preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým žalobcovi nepriznal oslobodenie od súdneho poplatku, ako vecne správne podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 30. júla 2008

JUDr. Zuzana Ď u r i š o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.